

Vergaderjaar 2017–2018

27 830

Materieelprojecten

Nr. 243

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 8 juni 2018

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Defensie over de brief van 3 mei 2018 inzake de behoeftestelling van het project «Midlife Update Fennek» (Kamerstuk 27 830, nr. 214).

De Staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van 8 juni 2018. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De griffier van de commissie,
De Lange

1

Was bij de aanschaf van de Fenneks al voorzien dat de Midlife Update alleen door de fabrikant zou kunnen worden uitgevoerd?

Nee. Tijdens de aanschaf van de Fennek was er sprake van een samenwerkingsverband tussen meerdere fabrikanten en was er geen sprake van een monopolistische positie van één van de fabrikanten. Deze vorm van samenwerking is in de gebruiksfase verschoven naar slechts één fabrikant met een integrale verantwoordelijkheid voor de Fennek voertuigen voor Nederland en Duitsland. Hierdoor is er nu slechts één oplossing ter beschikking voor de uitvoering van de *Midlife Update* (MLU) Fennek.

2

Waarom heeft u geen risicoanalyse opgenomen in de A-brief voor het te mandateren project ter grootte van tussen de 250 miljoen en 1 miljard euro? Bent u bereid dit alsnog te doen?

In de A-fase van een project maakt Defensie een risicoanalyse volgens een vaste methode. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de omvang en de complexiteit van het project, de looptijd, de kennis waarover Defensie reeds beschikt en de mate waarin verder onderzoek nodig is. Op grond van deze analyse wordt de hoogte van de risicoreservering bepaald als percentage van de basisraming van het project. De basisraming en de risicoreservering vormen samen het projectbudget.

Zoals ik u heb geïnformeerd met mijn brief van 25 mei jl. is de risicoanalyse ook uitgevoerd voor het project «MLU Fennek». Voor dit project is het risico bepaald als gemiddeld. De risicoreservering en de onderliggende risicoanalyse zijn commercieel vertrouwelijk en deze kunnen daarom niet in het openbaar met de Kamer worden gedeeld. De Kamer is over de risicoreservering commercieel vertrouwelijk geïnformeerd in de bijlage bij de A-brief (Kamerstuk 27 830, nr. 215).

3

Welke energiecriteriën zijn gehanteerd bij de behoeftestelling voor dit project en in hoeverre dragen zij bij aan het doel om in 2030 de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen met 20% terug te dringen ten opzichte van 2010?

Bij de verwerving wordt rekening gehouden met de doelstelling van de OES, een reductie van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen met 20 procent in 2030. Om aan de doelstellingen van de OES te kunnen voldoen wordt tijdens de uitvoering van het project onderzocht of en eventueel hoe het brandstofverbruik van het voertuig kan worden gereduceerd.

4

Wat is de verwachte operationele levensduur van de Fennek na het uitvoeren van de Midlife Update?

Na uitvoering van de *Midlife Update* zal de operationele levensduur van de Fennek naar verwachting nog ten minste tien jaar bedragen. De MLU is noodzakelijk om de wapensystemen technisch inzetbaar te houden en de operationele relevantie te waarborgen. Met de MLU zullen ook de instandhoudingskosten van het systeem beheersbaar blijven.

5

Kunt u per aangegeven gerelateerd project aangeven waar de relatie uit bestaat en wat de consequenties van dit project daarvoor zijn?

Het Fennek voertuig wordt voor diverse doeleinden en in diverse varianten bij de Landmacht gebruikt. De luchtverdediging maakt gebruik van de Fennek als wapenplatform voor raketten tegen luchtdoelen en moet daarom in staat zijn gebruik te maken van de radio's die verworven worden in het project «*Army Ground Based Air Defence System*». De vuursteun maakt gebruik van de Fennek voor waarneming, doelaanwijzing en vuurleiding, waarvoor een deel van de sensoren uit het project «*Joint Fires*» komt. Daarnaast dient de Fennek als voertuig voor mortiergroepen 81mm. De nieuwe 81mm mortieren uit het project «Vervanging 60/81mm mortieren» moeten dus ook in de Fennek vervoerd kunnen worden. Verder dient bij de inrichting van het Fennek voertuig rekening te worden gehouden met de nieuwe uitrusting, zoals rugzakken en draagvesten, die ontwikkeld wordt in het project «Verbeterd Operationeel Soldaat Systeem (VOSS)». Ook dient de Fennek uitgerust te kunnen worden met sensoren voor geïnstrumenteerde training en oefening welke gerealiseerd worden in het project «Levensduurverlenging geïnstrumenteerde oefen- en trainingscapaciteit voor grondgebonden eenheden», om realistisch en doelmatig te kunnen trainen voor gevechtsomstandigheden.

6

Welke taken verricht of heeft de Fennek verricht in Mali?

De missie in Mali voor de *Long Range Recce Patrol Task Group* (LRRPTG) is een inlichtingen verzamelmissie. De inlichtingen worden verzameld tijdens patrouilles. Bij deze patrouilles wordt de Fennek ingezet voor verkenningsoopdrachten en beveiligingstaken.

7

Kunt u toelichten welke rol de Fennek precies vervult als deze «waarnemingstaken bij politieonderzoek» uitvoert?

Als tijdens een militaire bijstand ondersteuning wordt gevraagd in het observeren heeft Defensie verschillende mogelijkheden om deze capaciteit te leveren, waaronder kleine onbemande vliegtuigen (Unmanned Aerial Vehicles (UAV) of drones), grondgebonden verkenningseenheden en EOVCapaciteit (elektronische oorlogsvoering) voor het lokaliseren en identificeren van signalen in het elektromagnetisch spectrum. Afhankelijk van de specifieke situatie en behoefte wordt gekozen voor een bepaalde capaciteit. De Fennek voertuigen van de Verkenningseenheden beschikken over dag- en nachtzichtapparatuur en kunnen optreden als waarnemingsplatform ten behoeve van deze nationale taak.

8

In hoeverre zal er daadwerkelijk gebruik worden gemaakt van de kennis en ervaringen die Duitsland heeft opgedaan bij een eerdere aanpassing van een deel van de Duitse Fennek-vloot?

De fabrikant van de Fennek is de uitvoerder van de verbeteringen en ontwikkelingen aan de Duitse Fennek voertuigen. Tijdens de verwervingsvoorbereidingsfase en de realisatiefase wordt gebruik gemaakt van de kennis die hierbij is opgedaan. Daarbij wordt nadrukkelijk gestreefd naar zoveel als mogelijk dezelfde configuratie en het gemeenschappelijke configuratiebeheer van de Duitse en Nederlandse Fennek.

9

Voldoet de door u voorgenomen mandatering van het project ter grootte van tussen de 250 miljoen en 1 miljard euro aan de uitgangspunten van het DMP, waarin mandatering ook mogelijk is in het geval van eenvoudige, weinig riskante en politiek niet

gevoelige investeringsprojecten met een grotere financiële omvang dan 100 miljoen euro (Kamerstuk 27 830, nr. 197)? Kunt u hier nader op ingaan?

Het voornemen het project voor de uitvoering te mandateren aan Defensie Materieel Organisatie voldoet aan het DMP. Uit de risicoanalyse voor dit project (zie ook het antwoord op vraag 2) blijkt dat de risicoreservering zich verhoudt tot een relatief eenvoudig project, waarbij de technologie grotendeels «van de plank» beschikbaar is. Bij het vaststellen van deze risicoreservering heeft meegewogen dat het de MLU betreft van een bestaand wapensysteem, waarbij inmiddels een volledig pakket aan maatregelen is samengesteld voor de geconstateerde technische en operationele tekortkomingen en de aanpassingen alleen door de oorspronkelijke fabrikanten kunnen worden uitgevoerd.